בבגדי צבעונין הכא במאי עסקינן בדברים שבינו לבינה הניחא למ"ד דברים שבינו לבינה הבעל מיפר אלא למ"ד אין הבעל מיפר מאי איכא למימר דאתמר *דברים שבינו לבינה רב הונא אמר הבעל מיפר רב אדא בר אהבה אמר אין הבעל מיפר שלא מצינו שועל שמת בעפר פיר אלא הכא במאי עסקינן כגון דתלינהו לקישוטיה בתשמיש המטה דאמרה יאסר הנאת תשמישך עלי אם אתקשט כדאמר רב כהנא דאמר רב כהנא *הנאת תשמישי עליך כופה ומשמשתו, הנאת תשמישך עלי יפר לפי שאין מאכילין לאדם דבר האסור לו ולא תתקשט ולא תאסר אם כן קרו לה מנוולת ותתקשט ותאסר אי *לב"ש שתי שבתות אי לבית הלל שבת אחת הני מילי היכא דאדרה איהו דסברה מירתח רתח עילואי והשתא מותיב דעתיה אבל הכא דנדרה איהי ושתיק לה סברה מדאישתק, מיסנא הוא דסני לי: רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה: וכמה קצבה? אמר רב יהודה אמר שמואל י"ב חדש, רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן עשר שנים רב חסדא אמר אבימי רגל שכן בנות ישראל מתקשטות ברגל: ובעשירות ל' יום: מאי שנא ל' יום? אמר אביי שכן אשה חשובה נהנית מריח קשוטיה ל' יום: **מתני'** המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה בזמן שהוא עמה בעיר חודש אחד יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובזמן שהוא בעיר אחרת רגל אחד יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה המדיר את אשתו שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא ויתן כתובה מפני שנועל בפניה, ואם היה טוען משום דבר אחר, רשאי אמר לה ע"מ שתאמרי לפלוני מה שאמרת לי, או מה שאמרתי לך או שתהא ממלאה ומערה לאשפה, יוציא ויתן כתובה: **גמ'** הא גופא קשיא אמרת רגל אחד יקיים הא שנים יוציא ויתן כתובה אימא סיפא שלשה יוציא ויתן כתובה הא שנים יקיים אמר אביי סיפא אתאן לכהנת *ורבי יהודה היא רבה בר עולא אמר לא קשיא *כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה; אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום *אמר רבי *) יוחנן ככלה שנמצאת שלמה בבית חמיה ורדופה לילך ולהגיד שבחה בבית אביה והיה ביום ההוא נאום ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי אמר רבי יוחנן ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה: המדיר את אשתו וכו': בשלמא לבית המשתה

איכא

*) גי' ע"י יונתן

תורה אור

שה"ש ח

הושע ב

פסחים פז.

[נדרים פא.]

[לעיל סא:]

[לעיל ע.]

בבגדי צבעונים. נאה ובזיון הוא לה ומתגנה עליו: **הכא במאי עסקינן.** קישוט דמתני' דהכא: **בדברים שבינו לבינה.** שם המשיר את השער: **בעפר פיר.** בעפר חור שהוא גדל שם כלומר בדבר שהוא רגיל בו בקי הוא להשמר שאינו מזיקו: פיר כמו פירא דכוורי (לקמן דף עס.) גומא: **אלא הכא במאי עסקינן דתלינהו לקישוטים בתשמיש.** ומשום הכי מצי מיפר דדלמא מתקשטת ומיתסרא הנאת תשמישו עליה: **כופה ומשמשתו.** שאינה יכולה לאסור עצמה עליו אבל יכולה לאוסרו עליה שתהא היא מודרת ולא הוא כגון הנאת תשמישו עליה דצריך הוא להפר שלא יאכילנה דבר האסור לה: **ולא תתקשט ולא תיאסר.** לר' יוסי כיון דאמר אין אלו נדרי עינוי נפש היאך יכול להפר ואי משום דתלינהו בתשמיש לא תתקשט ולא תיאסר: **א"כ קרו לה מנוולת.** וכי מבזו, מקשטא, אישתכח דנדר זה אוסרה עליו לפיכך יכול להפר משום דברים שבינו לבינה: **ותתקשט ותיאסר אי לבית שמאי.** אמאי יוציא לאלתר ויתן כתובה, ותתקשט ותיאסר והוה ליה כמדיר את אשתו מתשמיש המטה ותנן בפרק אף על פי לבית שמאי שתי שבתות ולבית הלל שבת אחת: **הני מילי.** שיש לו זמן שמא ימצא פתח לנדרו היכא דאדרה איהו: **אבל היכא דנדרה איהי ואישתיק,** ולא היפר אינה יכולה לגור אלנו כלל ואפי' עד שתאסר ע"י קישוט דסברה מיסנא סני לי: **וכמה קצבה.** כלומר אם נתן קצבה עד כמה לא כייפינן ליה להוציא: **נהנית מריח קשוטים.** שנתקשטה לפני הנדר: **מתני' כשהן בעיר אחרת.** דרך בתים ללכת אצלם ברגלים: **רגל אחד.** מציא מוקמא אנפשה שלשה לא מציא מוקמא ובגמרא פריך הא שנים מאי: **שנועל בפניה.** בגמ' מפרש: **מחמת דבר אחר.** בגמרא מפרש: **שתאמרי לפלוני.** בגמרא מפרש: **שתהא ממלאה ומערה.** בגמרא מפרש: **גמ' סיפא.** דקתני שלשה יוציא הא שנים יקיים אתאן לכהנת: **רדופה.** לילך לבית אביה תמיד שנים יוציא, שאינה רדופה שנים יקיים: דכתיב לא גרסי': **אישי.** לשון אישות ונישואין: **ככלה בבית חמיה.** שכבר נישאת וגם לבה בבעלה ואינה בושה הימנו:

איכא

הניחא לרב אדא בר אהבה דאמר בעל מיפר אלא לרב הונא כו' פירוש משום עינוי נפש הוא דאינו מיפר הא דקאמר רבי יוסי אין אלו נדרי עינוי נפש לא שלא יוכל הבעל להפר אלא שאינו מיפר משום נדרי עינוי נפש אלא מיפר הוא משום דברים שבינו לבינה והשתא מפרש דכ"מ דאי מיפר משום עינוי נפש מיפר בין לעצמו בין לאחרים אין בהם עינוי נפש לעצמו מיפר לאחרים לא מיפר ופריך הניחא לרב אדא בר אהבה דאמר בעל מיפר כן נמצא בספר ישן וכן איתא בנדרים (דף פא.*) ולא כספרים שכתוב להפך ופליגי רב אדא בר אהבה ורב הונא אליבא דר' יוסי דאמר אין אלו נדרי עינוי נפש אם מיפר משום דברים שבינו לבינה דרב אדא בר אהבה אמר מיפר דרחילה וקישוט הוו דברים שבינו לבינה ורב הונא לא חשיב להו דברים שבינו לבינה שלא מצינו שועל כו' ולא גרסינן הב"ע בדברים שבינו לבינה פירוש בקישוט המשיר את השער הניחא למאן דאמר כו' דא"כ הוה משמע דפליגי אם בעל מיפר בדברים שבינו לבינה אם לאו וליתא דלא נחלק אדם מעולם על כך שלא יפר בעל דברים שבינו לבינה דברייתא היא בריש פ' בתרא דנדרים (דף עט:) דמיפר ומפיק לה מדכתיב בין איש לאשתו בין אב לבתו מלמד שהבעל מיפר דברים שבינו לבינה והכא נמי מסיק בדתלנהו לקישוטיה בתשמיש המטה ותשמיש המטה הוי דברים שבינו לבינה כדמוכח (בשמעתא) [במשנה] בתרייתא דנדרים (דף נ:) :

כגון דתלינהו לקישוטיה בתשמיש המטה. ואם תאמר ואמאי לא מוקי לה דתלינהו באיסור פירות שבעולם ולא יוכל להקשות ותתקשט ותאסר אי לבית שמאי כו' ונראה לרשב"א משום דאכתי הוה קשה ליה דתתקשט ותיאסר לר' יהודה יום א':

ולא תתקשט ולא תיאסר. פירוש והיכי מצי מיפר אבל לא פריך אמאי יוציא ויתן כתובה הואיל ויכולה לסבול שלא תתקשט דא"כ לרב נמי תיקשי: **ותתקשט** ותיאסר אי לב"ש כו'. דבשלמא עד השתא דס"ד שיש עינוי בקישוט ולא תלנהו בתשמיש יוציא לאלתר ויתן כתובה שאין לה להמתין כלל ולמנוע מקישוט:

אבל הכא דנדרה איהי כו'. וא"ת וימתין שמא ימצא פתח להקמתו דנשאלים על ההקם כדאמרי' בשילהי נערה המאורסה (נדרי' דף עס.) ואומר ר"י דאין נשאלין על ההקם אלא ביום שמעו שאמר לה קיים ליכי אבל אם עבר יום שמעו שאינו יכול להפר מחמת שהחרים לה אינו יכול לשאול עוד ואפילו אם תמצא לומר שיכול לשאול אתי שפיר דודאי כשהדירה הוא תמתין לבית הלל שבת אחת שאין קשה לה להמתין דסברה דהשתא מירתח רתח ולאחר מיכן יתפייס אבל הכא דסברא מיסנא סני ואינה סבורה שיתפייס עוד לא תקנו חכמים שתמתין הואיל וקשה לה: **גבי** חדש ל"ג שלשה דא"כ הוה דייק עלה בגמרא כדדייק גבי רגל: **כאן** ברדופה כאן בשאינה רדופה. פירש ר"ח דרגל ראשון היא רגילה לילך ולהגיד שבחה בבית אביה ורגל שני אינה רדופה כל כך אף ע"פ שעדיין לא הגידה שבחה ומתני' דקתני רגל אחד יקיים היינו ברדופה ברגל ראשון שלא הלכה עדיין בשום פעם אחר להגיד שבחה והא דקתני שנים יקיים בשאינה רדופה כלומר ברגל שני או שלישי של חופה שאינה רדופה אע"פ שעדיין לא הגידה שבחה הואיל ואיחרה מללכת רגל ראשון ואתי שפיר הא דגרסינן בכל הספרים דכתיב וגרסינן נמי ואמר רבי יוחנן ולפירוש הקונטרס לא גריס דכתיב ולא גריס נמי ואמר רבי יוחנן אלא אמר רבי יוחנן. רבינו תם:

המדיר

יא א מיי' פי"ב מהלכות נדרים הל' א טוש"ע יו"ד סי' רלד סעיף נה:

יב ב טוש"ע שם סימן רלה סעיף ג וטוש"ע אה"ע סימן עד סעיף א:

יג ג מיי' פי"ב שם הל' ט סמג עשין מח טוש"ע י"ד סי' רלד סעיף סו:

[ובמנחות נח: ד"ה ואיכא דאמרי כו' כתבו דזהו מן הסוגיות המוכות]

יד ד ה מיי' פי"ד מהל' אישות הלכה ו סמג עשין מח ולאוין פא טוש"ע י"ד סי' רלה סעי' ג וטוש"ע אה"ע סי' עד סעיף א:

טו ו ז ח מיי' פי"ג שם הל' ח טוש"ע י"ד שם וטוש"ע אה"ע שם סעי' ב וסעיף ה:

טז ט י מיי' שם הל' יב יג וסמג שם טור [סימן רלה] וטוש"ע י"ד סי' רלד סעי' סב וסימן רלה סעי' ו וטוש"ע אה"ע סימן עד סעי' ד וסעי' ו:

מבנה

2 תשובות לרצם השאלה - לא איזו קישוט מדובר לר' יוסי ומתי הבעל להפר

* * *

תוספות רי"ד

נותן אצבע בין שיניה יוציא וי"כ. ר' יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה בדבר עד מתי אסרה עליה הוא דיוציא וי"כ אבל אם נתן קצבה ימתין עד אותו הזמן ובעשירות שתילין בכך אם לא הדירה יותר מל' יום אין כופין אותו להוציא: וכמה קצבה אר"י א"ש י"ב חודש רבה בב"ח אר"י יו"ד שנים ר"ח אמר אבימי רגל שבנות ישראל מתקשטות ברגל. ובעשירות ל' יום מ"ט אמר אביי שכן אשה חשובה מתקשטת א' לל' יום: מתני' המדיר את אשתו שלא תלך בבית אביה בזמן שהן עמה בעיר חודש [אחד] יקיים ב' יוציא וי"כ ובזמן שהן בעיר אחרת רגל א' יקיים ג' יוציא ויתן כתובה פי' יש לפרשה כגון שנדר הוא. וא"ת מה כח לו לאסרה שלא תלך כגון שנדר כך יאסרו כל פירות שבעולם עלי כקונם אם תלכי לבית אביך או תאסר הנאת תשמישך עלי אם תלכי לבית אביך וכן נמי בנדרה איהו וקיים לה איהו ואע"פ שאין אלו נדרי עינוי נפש שיכול להפר כגון דאמרה הנאת תשמישך עלי אסורה אם אלך שבענין זה יכול להפר שאם לא תלך ה"ה גורם לה שלא תלך ומצטערת ותכוף אותו לגרש הלכך מצי מיפר ודרך בנות ישראל לבקר בבית אביהן ברגל מעיר לעיר: הא גופא ק' אמרת רגל א' יקיים הא ב' יוציא וי"כ אימא סיפא ג' יוציא וי"כ הא ב' יקיים אמר אביי סיפא אתאן לכהנת ור"י הוא רבא בר עולא אמר ל"ק כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה פי' נהוגה א)

בשלשה: הדירה שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא וי"כ פי' מפני שנעל בפניה ואם היה טוען מפני ד"א רשאי פי' רב מוקי לה בשנדר הוא הנאת תשמישך אסורה עלי אם תלכי ומפני שנדר בפתח יוציא מיד וי"כ ושמואל מוקי לה בנדרה אשה וקיים לה איהו דאמרה תיאסר הנאת תשמישך עלי אם אלך וכיון שהוא נותן אצבע בין שיניה יוציא וי"כ ויכול הוא להפר שאם תלך נאסרת ואם לא תלך איכא נעילת דלת ויוציא וי"כ.

הלכך

א) נראה דצ"ל פי' נהוגה לילך תמיד בשנים יוצאה .

נושא
הקצבה של עניות ועשירות בנדרי קישוט דרך אגב לא כייפינן להוציא

נושא
נדרים שונים שבעל מדיר את אשתו

נושא/מבנה
דיוקים סותרים ברישא של המשנה במספר זמן הנדר שאוסרת אותה מלהגיע לבית אביה ובכל זאת לא מגרשים